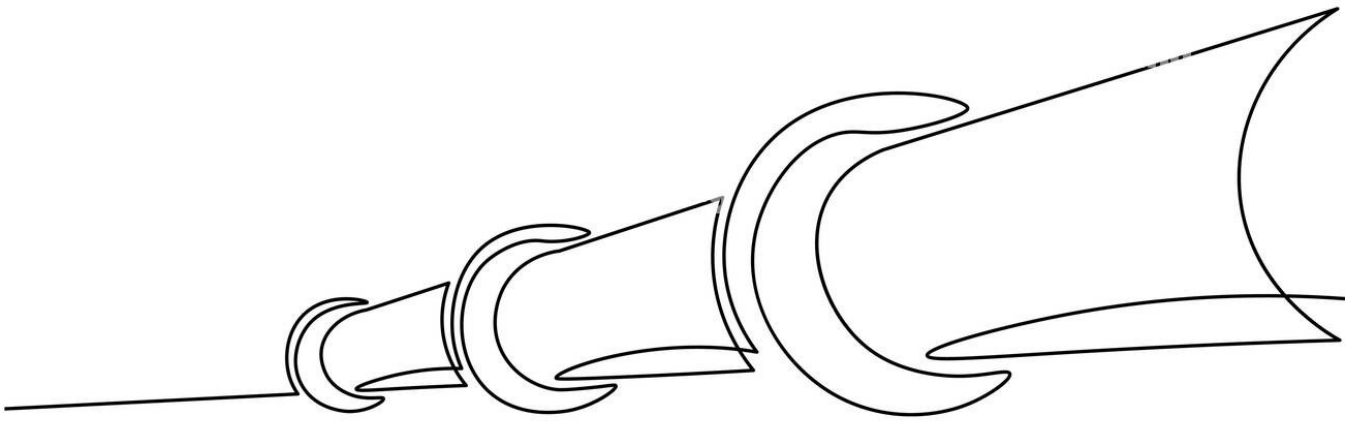
Načrt nujnih ukrepov za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe zaščitenih odjemalcev v primeru izrednih razmer

na območju Mestne občine Celje

Celje, julij 2022 Verzija 3.0/22

Na podlagi 4. točke 118. člena Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21), Uredbe 2017/1938/(EU) Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 25. oktobra 2017 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 994/2010 ter 15. člena Akta o načrtu za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 97/20 in 204/21 - ZOP) operater distribucijskega sistema ENERGETIKA CELJE d.o.o. za geografsko območje Mestne občine CELJE objavlja:

NAČRT NUJNIH UKREPOV ZA ZAGOTAVLJANJE ZANESLJIVOSTI OSKRBE ZAŠČITENIH ODJEMALCEV V PRIMERU IZREDNIH RAZMER

1. člen (zaščiteni odjemalci)

(1) Zaščiteni odjemalci iz 5. točke 2. člena Uredbe 2017/1938/EU so poleg gospodinjskih odjemalcev, ki so priključeni na distribucijski sistem, tudi:
- distributerji toplote za daljinsko ogrevanje v napravah, ki ne morejo preiti na drugo gorivo ali vir toplote kot plin, v obsegu, kolikor dobavljajo toploto gospodinjskim odjemalcem in osnovnim socialnim službam, razen izobraževalnim ali javnoupravnim službam;
- osnovne socialne službe, ki so priključene na distribucijski ali prenosni sistem in niso izobraževalne ali javnoupravne službe.

(2) Osnovne socialne službe iz prejšnjega odstavka so izvajalci zdravstvene dejavnosti, dijaški in študentski domovi ter izvajalci socialnovarstvenih storitev institucionalnega varstva, vsi s stalno ali nastanitvijo varovancev, ter zapori.

(3) Solidarnostno zaščiteni odjemalci iz 6. točke 2. člena Uredbe 2017/1938/EU so zaščiteni odjemalci iz prvega odstavka tega člena.

(4) V sporih, ali je oseba zaščiteni odjemalec, odloča Agencija za energijo po postopku, ki ga predpisuje zakon, ki ureja agencijo.

(5) Operater distribucijskega sistema vodi evidenco odjemnih mest in na podlagi svojih podatkov in podatkov končnih odjemalcev evidentira, katera odjemna mesta oskrbujejo zaščitene odjemalce in solidarnostno zaščitene odjemalce iz tega člena. Odjemalec mora o vsakokratni spremembi podatka o odjemnem mestu za zaščitene in solidarnostno zaščitene odjemalce to sporočiti operaterju distribucijskega sistema najpozneje v 30 dneh od spremembe na obrazcu, ki ga pripravi operater distribucijskega sistema in objavi na svoji spletni strani.

(6) Odjemno mesto, prek katerega se oskrbuje s plinom zaščiteni odjemalec, je v evidenci odjemnih mest označeno z ločeno oznako »Z«. Operater sistema odjemalcem in njihovim dobaviteljem brezplačno zagotovi podatek o tem, ali je odjemalec zaščiteni odjemalec.

(7) Odjemalci, razen gospodinjskih odjemalcev, morajo operaterju distribucijskega sistema, na čigar sistem so priključeni, sporočiti podatke o svojih plinskih napravah zaradi izvedbe ukrepa neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema plina iz 119. člena zakona o oskrbi s plini. Če podatki niso sporočeni, operater sistema odloči na podlagi podatkov, ki jih ima na razpolago, in splošnih značilnosti plinskih naprav posamezne vrste odjemalca. Obrazce za sporočanje podatkov o plinskih napravah pripravijo operaterji sistema in jih objavijo na svoji spletni strani.

2. člen (stopnje krize)

Stopnje krize, ki jih razglasi pristojni organ, so:

- stopnja zgodnjega opozarjanja, kadar so izpolnjeni pogoji iz (a) točke prvega odstavka 11. člena Uredbe 2017/1938/EU;

- stopnja pripravljenosti, kadar so izpolnjeni pogoji iz (b) točke prvega odstavka 11. člena Uredbe 2017/1938/EU;
- stopnja izrednih razmer, kadar so izpolnjeni pogoji iz (c) točke prvega odstavka 11. člena Uredbe 2017/1938/EU.

3. člen (pristojen organ)

Pristojni organ iz Uredbe 2017/1938/EU je Agencija za energijo. Agencija lahko posebne naloge iz drugega odstavka 3. člena Uredbe 2017/1938/EU prenese na druge organe.

(1) Pristojni organ razglasi začetek in konec posameznih stopenj krize, na podlagi katerih se izvajajo ukrepi. Pred razglasitvijo začetka ali konca posamezne stopnje krize se pristojni organ lahko posvetuje s krizno skupino, ki jo sestavljajo pristojni organ, ministrstvo, pristojno za energijo, operater prenosnega sistema in vsi dobavitelji plina.
(2) V obdobju, ko je razglašena katera od stopenj krize, pristojni organ po potrebi z navodilom prilagodi način izvajanja za katerega od ukrepov, določenega s tem aktom. V takem primeru navodilo posreduje podjetju plinskega gospodarstva, ki izvaja zadevni ukrep, in o tem seznani krizno skupino.
(3) V obdobju, ko je razglašena katera od stopenj krize, pristojni organ s krizno skupino izmenjuje potrebne podatke, zlasti o stanju v sistemu in stanju oskrbe. Člani krizne skupine poročajo tudi o izvajanju uvedenih ukrepov in učinkih ukrepov. Pristojni organ si s krizno skupino in drugimi državnimi organi lahko izmenjuje tudi informacije, potrebne za krizno komuniciranje.
(4) Pristojni organ sodeluje z državnimi organi, ki imajo pristojnosti na podlagi predpisov, ki urejajo kritično infrastrukturo in delovanje vlade v kriznih razmerah, zlasti v delih, ki urejajo odziv na krize ali izredne razmere. Pristojni organ tem organom zlasti posreduje informacije o stanju oskrbe, morebitnih uvedenih ukrepih in druge povezane informacije.
(5) Pristojni organ v obdobju, ko je razglašena katera koli stopnja krize, sproti obvešča javnost o stanju oskrbe in morebitnih ukrepih. Pri komunikaciji z javnostjo izmenjuje informacije z ministrstvom, pristojnim za energijo, skladno z dogovorjenim načrtom, ki ureja komuniciranje v primerih krize pri oskrbi s plinom.

4. člen (stopnja zgodnjega opozarjanja)

(1) Ko je razglašena stopnja zgodnjega opozarjanja, dobavitelji na podlagi izdane zahteve pristojnega organa za izvedbo ukrepov na stopnji zgodnjega opozarjanja izvajajo naslednje ukrepe:
   a) dobavitelji preverijo dejansko razpoložljivost količin plina, potrebnih za oskrbo vseh odjemalcev in posebej za odjemalce, za katere velja izpolnjevanje standarda oskrbe skladno z aktom, ki ureja načrt preventivnih ukrepov pri oskrbi s plinom;
   b) dobavitelji obvestijo odjemalce, s katerimi imajo sklenjene pogodbe o prekinljivi dobavi plina, da obstaja verjetnost prekinitve dobave po morebitni razglasitvi višje stopnje krize;
   c) dobavitelji obvestijo industrijske odjemalce, ki imajo možnost preklopa na nadomestne energente, da obstaja verjetnost potrebe po preklopu na uporabo nadomestnih energentov po morebitni razglasitvi višje stopnje krize, dobavitelji pozovejo industrijske odjemalce k bolj racionalni rabi plina.
(2) Dobavitelji izvajajo ukrepe iz prejšnjega odstavka od razglasitve začetka stopnje zgodnjega opozarjanja do razglasitve konca te stopnje krize.
(3) Dobavitelji o dejansko izvedenih ukrepih obvestijo pristojni organ po elektronski pošti.

5. člen (stopnja pripravljenosti)

(1) Ko je razglašena stopnja pripravljenosti, dobavitelji in proizvajalci električne energije z uporabo plina na podlagi izdane zahteve pristojnega organa za izvedbo ukrepov na stopnji pripravljenosti izvajajo poleg ukrepov iz prejšnjega člena tudi naslednje ukrepe:

a) dobavitelji pripravijo vse potrebno, da ob morebitni razglasitvi višje stopnje krize in v skladu s potrebami nastale situacije zagotovijo količine plina za izpolnitev standarda oskrbe skladno z aktom, ki ureja načrt preventivnih ukrepov pri oskrbi s plinom;
b) dobavitelji, ki imajo sklenjene pogodbe o prekinljivi dobavi plina in dobava plina po teh pogodbah še poteka, v skladu s potrebami nastale situacije pozovejo odjemalce k prostovoljnim prekinitvam dobav plina;
c) dobavitelji v skladu s potrebami nastale situacije pozovejo odjemalce s porabo, višjo od 800.000 kWh/leto, k prostovoljnemu zmanjšanju odjema plina na minimum;
d) dobavitelji v skladu s potrebami nastale situacije pozovejo industrijske odjemalce, ki imajo možnost preklopa na nadomestne energente, da prostovoljno preklopijo na uporabo nadomestnih energentov;
e) dobavitelji seznanijo distributerje toplote, da bo ob morebitni razglasitvi višje stopnje krize treba zmanjšati odjem plina na količine, potrebne za proizvodnjo toplote za gospodinjske odjemalce in osnovne socialne službe, razen izobraževalnih in javnoupravnih služb;
f) proizvajalci električne energije, ki za proizvodnjo uporabljajo plin, prostovoljno preklopijo na drug vir energije oziroma prostovoljno zmanjšajo porabo plina za proizvodnjo električne energije.

(2) Ukrep iz f) točke prejšnjega odstavka ne velja za proizvajalce električne energije v soproizvodnji s toploto v obsegu, kolikor dobavljajo toploto za daljinsko ogrevanje gospodinjskim odjemalcem in osnovnim socialnim službam, razen izobraževalnih ali javnoupravnih služb.
(3) Dobavitelji in proizvajalci električne energije izvajajo ukrepe iz prvega odstavka tega člena od razglasitve začetka stopnje pripravljenosti do razglasitve konca te stopnje krize.
(4) Dobavitelji in proizvajalci električne energije poročajo pristojnemu organu o posledicah izvedenih ukrepov dnevno po elektronski pošti.
(5) Operater distribucijskega sistema ugotavlja potrebne dnevne količine plina za oskrbo vseh odjemalcev in posebej za oskrbo zaščitenih odjemalcev, priključenih na njihove distribucijske sisteme.
(6) Operater distribucijskega sistema na poziv pristojnega organa dnevno sporoča te podatke pristojnemu organu in tudi operaterju prenosnega sistema.
(7) Operater prenosnega sistema poroča pristojnemu organu o stanju v prenosnem sistemu po izvedenih ukrepih iz prvega in drugega odstavka tega člena.
(8) Operater distribucijskega sistema na poziv pristojnega organa poroča o stanju v njegovih distribucijskih sistemih po izvedenih ukrepih.
(9) Ko operater prenosnega sistema oceni, da so se razmere pri oskrbi s plinom izboljšale in pogoji iz druge alineje 2. člena tega akta niso več izpolnjeni, o tem obvesti pristojni organ.

6. člen (stopnja izrednih razmer)

(1) Ko je razglašena stopnja izrednih razmer, podjetja plinskega gospodarstva, distributerji toplote in proizvajalci električne energije na podlagi izdane zahteve pristojnega organa za izvedbo ukrepov na stopnji izrednih razmer izvajajo poleg ukrepov iz 4. in prejšnjega člena tudi naslednje ukrepe:

a) dobavitelj, ki uvaža plin v Republiko Slovenijo, ki je namenjen oskrbi zaščitenih odjemalcev, uporabi ukrepe in dogovore za razpršitev virov plina in prenosnih poti v skladu z aktom, ki ureja načrt preventivnih ukrepov pri oskrbi s plinom. Ob razglasitvi začetka stopnje izrednih razmer dobavitelj glede na razmere prične uporabljati te ukrepe in zagotavljati dobave plina iz drugih virov oziroma skladišč in tudi po drugih, še delujočih prenosnih poteh v Republiko Slovenijo;

b) dobavitelji operaterju distribucijskega sistema sporočijo, katerim odjemalcem se na podlagi prekinljive pogodbe o dobavi prekine distribucija plina in pod kakimi pogoji;
c) industrijski odjemalci in distributerji toplote, ki imajo vzpostavljene tehnične možnosti za uporabo nadomestnih energentov, preklopijo na uporabo nadomestnih energentov;
d) proizvajalci električne energije, ki imajo vzpostavljene tehnične možnosti, preklopijo proizvodnjo električne energije na vire, ki niso plinski;
e) dobavitelji pozovejo distributerje toplote k zmanjšanju odjema plina na količine, potrebne za proizvodnjo toplote za gospodinjske odjemalce in osnovne socialne službe, razen izobraževalnih in javnoupravnih služb.

(2) Podjetja plinskega gospodarstva, odjemalci in proizvajalci električne energije izvajajo ukrepe iz prejšnjega odstavka od razglasitve začetka stopnje izrednih razmer do razglasitve konca te stopnje krize.
(3) Dobavitelji, proizvajalci električne energije in distributerji toplote iz prvega odstavka tega člena poročajo pristojnemu organu o posledicah izvedenih ukrepov dnevno po elektronski pošti.
(4) Operater distribucijskega sistema ugotavlja potrebne dnevne količine plina za oskrbo vseh odjemalcev in posebej za oskrbo zaščitenih odjemalcev, priključenih na distribucijske sisteme v občinah. Operater distribucijskega sistema na poziv pristojnega organa dnevno sporoča te podatke pristojnemu organu in operaterju prenosnega sistema.
(5) Operater distribucijskega sistema na poziv pristojnega organa poroča o stanju v njegovih sistemih po izvedenih ukrepih.
(6) Ko operater prenosnega sistema oceni, da so se razmere pri oskrbi s plinom izboljšale in pogoji iz tretje alineje 2. člena tega akta niso več izpolnjeni, o tem obvesti pristojni organ.

7. člen (zmanjšanje ali prekinitev odjema)

(1) Če z ukrepi iz prejšnjega člena ni mogoče zagotoviti zadostne količine plina glede na celoten predviden odjem in je ogroženo tudi izpolnjevanje standarda oskrbe, operater distribucijskega sistema na podlagi izdane odločbe pristojnega organa za izvedbo ukrepov na stopnji izrednih razmer zmanjša ali prekine odjem plina na odjemnih mestih posameznih vrst odjemalcev oziroma njihovih trošil po posameznih skupinah trošil po naslednjem vrstnem redu:

a) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, ki uporabljajo plin kot energetski vir za proizvodnjo toplote za ogrevanje, kjer je na voljo nadomestno gorivo;
b) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, ki uporabljajo plin za proizvodnjo električne energije, kjer je na voljo nadomestno gorivo;
c) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, ki uporabljajo plin za proizvodnjo tehnološke pare, ki omogoča zanesljivejšo in čistejšo proizvodnjo;
d) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, pri katerih uporaba plina v tehnoloških postopkih omogoča večji energijski izkoristek, ne vpliva pa bistveno na kakovost proizvoda;
e) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, pri katerih uporaba plina v tehnoloških postopkih neposredno vpliva na kakovost proizvoda (neposreden prenos toplote plamena na predmet proizvodnje, redukcija in prehod na nadomestno gorivo pa povzročijo spremembo kakovosti proizvoda ali proizvodnje);
f) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, ki uporabljajo plin kot surovino in pri katerih izpad dobave plina povzroči ustavitev proizvodnje;
g) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, ki uporabljajo plin za proizvodnjo električne energije in pri katerih izpad dobave plina povzroči ustavitev proizvodnje električne energije;
h) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev, pri katerih iz tehnoloških razlogov ni mogoče uporabljati nadomestnega goriva in bi ustavitev dobave povzročila večjo škodo;

i) trošila odjemalcev razen zaščitenih odjemalcev plina in odjemalcev, ki porabljajo plin kot energetski vir za proizvodnjo toplote za ogrevanje gospodinjskih odjemalcev toplote ali osnovnih socialnih služb, kadar ne morejo preiti na uporabo nadomestnega goriva.

(2) Operater distribucijskega sistema izvaja ukrep zmanjšanja ali prekinitev odjema iz prejšnjega odstavka na naslednji način:

- po prejemu odločbe s strani pristojnega organa, ki se nanaša na zmanjšanje ali prekinitev odjema, to odločbo v najkrajšem možem času posreduje odjemalcem na sistemu v njegovem upravljanju, na katere se glede na vrsto odjema zahteva nanaša in jih s tem pozove k zmanjšanju ali prekinitvi odjema. Operater distribucijskega sistema o vsebini odločbe obvesti tudi dobavitelje plina tem odjemalcem. Operater distribucijskega sistema odločbo pošlje odjemalcem in njihovim dobaviteljem v elektronski obliki oziroma v pisni, če ne razpolaga z ustreznim elektronskim naslovom.
- odjemalci operaterju distribucijskega sistema sporočijo datum izpolnitve zahteve po zmanjšanju ali prekinitvi odjema in številčno stanje merilne naprave v trenutku zmanjšanja ali prekinitve odjema.
- po posredovanju odločbe iz prve alineje tega odstavka, operater distribucijskega sistema začne z nadzorom ali odjemalci izpolnjujejo zahteve odločbe o zmanjšanju ali prekinitvi odjema. Pri odjemnih mestih, ki so opremljena s sistemom daljinskega odčitavanja, operater distribucijskega sistema z odčitki in predhodnimi porabami dnevno ugotavlja ali se je odjem plina ustrezno zmanjšal ali prekinil. Pri odjemnih mestih, ki niso opremljena s sistemom daljinskega odčitavanja operater distribucijskega sistema, v skladu s tehničnimi in kadrovskimi zmožnostmi, s popisom številčnih stanj pri odjemalcih in dodatnimi izračuni ugotavlja, ali se je odjem plina ustrezno zmanjšal ali prekinil;
- v kolikor operater distribucijskega sistema ugotovi, da se odjem plina pri odjemalcu ni zmanjšal ali prekinil v skladu z izdano odločbo pristojnega organa, operater distribucijskega sistema v najkrajšem možnem času izvede fizično prekinitev odjema pri odjemalcu tako, da zapre in zaplombira zaporno pipo pred plinomerom in izvede odčitek številčnega stanja plinomera,
- v kolikor operater distribucijskega sistema pri odjemalcu, pri katerem je izvedel fizično prekinitev odjema ugotovi, da je odjemalec nepooblaščeno ponovno pričel z odjemom, operater distribucijskega sistema v najkrajšem možnem času izvede odklop odjemalca, ki se izvede tako, da operater distribucijskega sistema zapre in začepi zaporno pipo pred plinomerom in demontira plinomer.

(3) Če ukrepi iz prvega odstavka tega člena ne zadoščajo za nadaljnjo oskrbo zaščitenih odjemalcev, pristojni organ postopa v skladu z mehanizmi za nudenje solidarnostne pomoči na tržni način.

(4) Če ponujene količine plina v okviru tržnih ukrepov ne zadoščajo za oskrbo s plinom solidarnostno zaščitenih odjemalcev, pristojni organ zaprosi za dodatno solidarnostno pomoč v okviru netržnih ukrepov in obvesti ministrstvo, pristojno za energijo, o tem zaprosilu za solidarnostno pomoč v okviru netržnih ukrepov.

(5) Če tudi s solidarnostnim plinom ni mogoče oskrbovati zaščitenih odjemalcev, se izvedejo ukrepi po tem odstavku. Operater distribucijskega sistema zmanjša ali prekine odjem plina na odjemnih mestih posameznih vrst odjemalcev oziroma njihovih trošil po posameznih skupinah trošil:

- trošila distributerjev toplote, ki uporabljajo plin kot energetski vir za proizvodnjo toplote za ogrevanje gospodinjskih odjemalcev toplote ali osnovnih socialnih služb;
- trošila zaščitenih odjemalcev razen gospodinjskih odjemalcev in
- trošila gospodinjskih odjemalcev.

(6) O izvajanju ukrepov iz tega člena operater sistema sproti v elektronski obliki obvešča pristojni organ. O zmanjšanju ali prekinitvi odjema v skladu s tem členom operater obvešča tudi dobavitelje zadevnim odjemalcem. Na poziv pristojnega organa operater distribucijskega sistema poroča o stanju v sistemu pristojnemu organu.

(7) Operater sistema izvaja ukrepe iz tega člena tako dolgo, dokler obstajajo okoliščine, zaradi katerih je moral začeti izvajati te ukrepe. Ko se razmere izboljšajo, operater distribucijskega sistema po predhodnem posvetovanju s pristojnim organom postopoma, glede na razmere, preneha z izvajanjem posameznega ukrepa v obratnem vrstnem redu, kot jih je sprejemal, in o tem sproti obvešča pristojni organ.

8. člen (začetek veljavnosti)

Ta akt začne veljati z dnem odobritve in se objavi na spletni strani operaterja distribucijskega sistema Energetika Celje d.o.o. (https://www.energetika-ce.si/).

V Celju, 25.07.2022

ENERGETIKA CELJE
Energetika Celje, javno podjetje, d.o.o. | Smrekarjeva ulica 1, Celje

Direktor:

Mag. Aleksander Mirt